

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 1337/2013

2013 m. gruodžio 13 d.

kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1169/2011 taikymo taisyklės, susijusios su šviežios, atšaldytos ir užšaldytos kiaulienos, avienos, ožkienos ir paukštienos kilmės šalies arba kilmės vietos nuorodomis

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004⁽¹⁾, ypač į jo 26 straipsnio 8 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 26 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad privaloma nurodyti mėsos, kurios Kombinuotosios nomenklatūros kodai nurodyti to reglamento XI priede, t. y. šviežios, atšaldytos ir užšaldytos kiaulienos, avienos, ožkienos ir paukštienos, kilmės šalį arba kilmės vietą;
- (2) reikia siekti vartotojų poreikio gauti informacijos ir operatorių bei nacionalinės valdžios institucijų patiriamų papildomų išlaidų, kurios galiausiai turi įtakos galutinei produkto kainai, pusiausvyros. Poveikio vertinime ir Komisijos užsakymu atliktame tyrime išnagrinėtos kelios kilmės šalies arba kilmės vietos nuorodų galimybės, atsižvelgiant į svarbiausius gyvūnų gyvenimo tarpsnius. Nustatyta, kad vartotojai labiausiai pageidauja informacijos apie vietą, kurioje gyvūnas užaugintas. Nustačius, kad privaloma teikti informaciją apie gyvūno gimimo vietą, reikėtų naujų atsekamumo sistemų ūkių lygmeniu, tam reikėtų atitinkamų išlaidų, o skerdimo vietos nuoroda etiketėje nereikalauja per didelių išlaidų ir teikia vertingos informacijos vartotojui. Turima duomenų, kad geografiniu atžvilgiu svarbiausia informacija, kurios pageidauja vartotojai, – valstybės narės arba trečiosios šalies nuoroda;
- (3) Reglamente (ES) Nr. 1169/2011 maisto produkto kilmės šalies sąvoka nustatyta pagal Tarybos reglamento (EEB)

Nr. 2913/92⁽²⁾ 23–26 straipsnius. Gyvūninių produktų kilmės šalis – šalis, kurioje gaunamas visas produktas, o mėsos atveju – šalis, kurioje gyvūnas gimė, buvo užaugintas ir paskerstas. Jeigu maisto produktas buvo gaminamas ne vienoje šalyje, kilmės šalis yra ta šalis, kurioje buvo atliktas paskutinis svarbus ir ekonomiškai pagrįstas produktų perdirbimo arba apdorojimo procesas. Tačiau taikant šį principą tais atvejais, kai mėsa gaunama iš skirtingose šalyse gimusių, užaugintų ir paskerstų gyvūnų, vartotojai būtų nepakankamai informuojami apie tokios mėsos kilmę. Todėl visais tais atvejais būtina numatyti, kad etiketėje būtų nurodyta valstybė narė arba trečioji šalis, kurioje gyvūnas augintas laikotarpį, atitinkantį svarbiausią įprasto tos rūšies gyvūnų auginimo ciklo dalį, ir valstybė narė arba trečioji šalis, kurioje jis paskerstas. Terminas *kilmės šalis* turėtų būti vartojamas tik kalbant apie vienoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje gimusių, užaugintų ir paskerstų gyvūnų mėsą, t. y. tik vienoje šalyje gautą mėsą;

- (4) tais atvejais, kai gyvūnas augintas keliose valstybėse narėse arba trečiojoje šalyje ir nė vienoje iš jų neaugintas reikiamą auginimo laikotarpį, turėtų būti numatyta tinkama auginimo vietos nuoroda, kad būtų labiau atsižvelgta į vartotojų poreikius, o etiketėje pateikta informacija nebūtų pernelyg paini;
- (5) be to, turėtų būti nustatytos taisyklės, taikomos pakuočioms, kuriose supakuota tos pačios ar skirtingų rūšių gyvūnų mėsa, gauta iš skirtingose valstybėse narėse arba trečiojoje šalyje užaugintų ir paskerstų gyvūnų;
- (6) šiai ženklinimo sistemai reikalingos atsekamumo visais mėsos gamybos ir paskirstymo etapais (nuo skerdimo iki pakavimo) taisyklės, kad paženklintą mėsą būtų galima susieti su gyvūnu arba gyvūnų grupe, iš kurių gauta mėsa;
- (7) turėtų būti numatytos specialios taisyklės, taikomos iš trečiųjų šalių importuotai mėsai, jeigu neturima jai ženklinimo reikalingos informacijos;
- (8) atsižvelgiant į smulkintos mėsos ir mėsos nuopjovų gamybos procesų specifiką, operatoriams turėtų būti leidžiama naudoti supaprastintą nuorodų sistemą;

⁽¹⁾ OL L 304, 2011 11 22, p. 18.

⁽²⁾ 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2913/92, nustatantis Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, 1992 10 19, p. 1).

- (9) atsižvelgiant į komercinius interesus, susijusius su pagal šį reglamentą teiktina informacija, maisto verslo operatoriams turėtų būti suteikta galimybė privalomas nuorodas papildyti kita informacija apie mėsos kilmės vietą;
- (10) kadangi atitinkamos Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 nuostatos taikomos nuo 2014 m. gruodžio 13 d., o jo 47 straipsnyje numatyta, kad to reglamento įgyvendinimo taisyklės taikomos nuo kiekvienų kalendorinių metų balandžio 1 d., šis reglamentas turėtų būti pradėtas taikyti 2015 m. balandžio 1 d.;
- (11) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šiuo reglamentu nustatomos kilmės šalies arba kilmės vietos nuorodos pateikimo šviežios, atšaldytos ir užšaldytos kiaulienos, avienos, ožkienos ir paukštienos, kurių Kombinuotosios nomenklatūros kodai nurodyti Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 XI priede, etiketėse taisyklės.

2 straipsnis

Apibrėžtys

1. Šiame reglamente vartojami terminai: *maisto verslo operatorius* – kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 178/2002⁽¹⁾ 3 straipsnio 3 punkte, *įmonė* – kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 852/2004⁽²⁾ 2 straipsnio 1 dalies c punkte, *smulkinta mėsa*, *skerdykla* ir *mėsos išpjaustymo įmonė* – kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 853/2004⁽³⁾ I priedo I dalies 13, 16 ir 17 punktuose.

2. Kitų vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) *mėsos nuopjovos* – maistui skirti mėsos, kurios Kombinuotosios nomenklatūros kodai nurodyti Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 XI priede, gabalėliai, gauti tik nupjaustymo būdu, iškaulinėjant skerdenas arba pjaustant mėsą;

⁽¹⁾ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

⁽²⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos (OL L 139, 2004 4 30, p. 1).

⁽³⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 853/2004, nustatantis specialias higienos taisykles gyvūninės kilmės maisto produktams (OL L 139, 2004 4 30, p. 55).

- b) *partija* – vienos rūšies gyvūnų mėsa, kurios Kombinuotosios nomenklatūros kodai nurodyti Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 XI priede, su kaulais arba be kaulų, (ne)smulkinta arba (ne)pjaustyta, kuri buvo supjaustyta, susmulkinta arba supakuota praktiškai vienodomis sąlygomis.

3 straipsnis

Atsekamumas

1. Maisto verslo operatoriai kiekvienu 1 straipsnyje nurodytos mėsos gamybos ir paskirstymo etapu turi turėti ir naudoti identifikavimo ir registravimo sistemą.

2. Ta sistema taikoma taip, kad:

- a) būtų galima susieti mėsą ir gyvūną arba gyvūnų grupę, iš kurios ji gauta; skerdimo etapu už tai atsakinga skerdykla ir
- b) su nuorodomis susijusi informacija, nurodyta atitinkamai 5, 6 ir 7 straipsniuose, kartu su mėsa būtų perduodama kito gamybos ir paskirstymo etapo operatoriams.

Kiekvienas maisto verslo operatorius savo gamybos ir paskirstymo etapu atsako už identifikavimo ir registravimo sistemos taikymą, kaip nustatyta pirmoje pastraipoje.

Maisto verslo operatorius, kuris pakuoja ir ženklina mėsą pagal 5, 6 ir 7 straipsnius, užtikrina partijos kodo, pagal kurį identifikuojama vartotojui arba viešojo maitinimo įstaigai tiekiamą mėsą, ir atitinkamos mėsos partijos ar partijų, iš kurių sudaryta pakuotė arba paženklinta partija, sąsają. Visoms pakuotėms su tuo pačiu partijos kodu priskiriama ta pati nuoroda pagal 5, 6 ir 7 straipsnius.

3. 1 dalyje nurodytoje sistemoje visų pirma registruojama, kada į maisto verslo operatoriaus įmonę atvežami ir iš jos išvežami gyvūnai, skerdenos ar jų dalys, ir užtikrinama atvežimo ir išvežimo sąsaja.

4 straipsnis

Gyvūnų grupės

1. 3 straipsnyje nurodytos gyvūnų grupės dydis nustatomas pagal:

- a) kai pjaustomos skerdenos – konkrečioje mėsos išpjaustymo įmonėje vienu metu išpjaustytų ir vieną partiją sudarančių skerdenų skaičių;

b) kai toliau pjaustoma arba smulkinama – skerdenų, kurių mėsa konkrečioje mėsos išpjaustymo arba smulkinimo įmonėje sudaro vieną partiją, skaičių.

2. Partijos dydis negali viršyti vienoje įmonėje per dieną pagamintos produkcijos kiekio.

3. Išskyrus atvejus, kai taikomas 7 straipsnis, įmonės, kuriose pjaustoma arba smulkinama mėsa, sudarydamos partijas užtikrina, kad visos partiją sudarančios skerdenos būtų gyvūnų, kurių mėsa pagal 5 straipsnio 1 arba 2 dalį ženklinama vienodomis nuorodomis.

5 straipsnis

Mėsos ženkinimas

1. 1 straipsnyje nurodytos mėsos, skirtos galutiniam vartotojui arba viešojo maitinimo įstaigai, etiketėje pateikiamos šios nuorodos:

a) nurodoma valstybė narė arba trečioji šalis, kurioje užaugintas gyvūnas, – „Užauginta (valstybės narės arba trečiosios šalies pavadinimas)“, laikantis šių kriterijų:

i) kiaulienai taikomi kriterijai:

— jeigu skerdziami daugiau nei 6 mėnesių amžiaus gyvūnai, nurodoma valstybė narė arba trečioji šalis, kurioje paskutinėje gyvūnas augintas mažiausiai keturis mėnesius,

— jeigu skerdziami mažiau nei 6 mėnesių amžiaus ir ne mažesnio kaip 80 kilogramų gyvojo svorio gyvūnai, nurodoma valstybė narė arba trečioji šalis, kurioje gyvūnas augintas nuo tada, kai jo gyvasis svoris pasiekė 30 kilogramų,

— jeigu skerdziami mažiau nei 6 mėnesių amžiaus ir mažesnio kaip 80 kilogramų gyvojo svorio gyvūnai, nurodoma valstybė narė arba trečioji šalis, kurioje gyvūnas augintas visą auginimo laikotarpį;

ii) avienai ir ožkieniai taikomi kriterijai: nurodoma valstybė narė arba trečioji šalis, kurioje paskutinėje gyvūnas augintas mažiausiai šešis mėnesius, arba, jeigu skerdziami mažiau nei šeši mėnesiai amžiaus gyvūnai, valstybė narė arba trečioji šalis, kurioje gyvūnas augintas visą auginimo laikotarpį;

iii) paukštienai taikomi kriterijai: nurodoma valstybė narė arba trečioji šalis, kurioje paskutinėje gyvūnas augintas mažiausiai mėnesį, arba, jeigu skerdziami mažiau nei mėnesio amžiaus gyvūnai, valstybė narė arba trečioji šalis, kurioje pradėtas penėti gyvūnas augintas visą auginimo laikotarpį;

b) nurodoma valstybė narė arba trečioji šalis, kurioje paskerstas gyvūnas, – „Paskersta (valstybės narės arba trečiosios šalies pavadinimas)“ ir

c) nurodomas partijos kodas, pagal kurį identifikuojama vartotojui arba viešojo maitinimo įstaigai tiekiamą mėsa.

Jeigu nė vienoje iš valstybių narių arba trečiųjų šalių, kuriose augintas gyvūnas, jis neaugintas a punkte nurodytą laikotarpį, vietoj a punkte nustatytos nuorodos pateikiama nuoroda „Užauginta keliose ES valstybėse narėse“ arba, jeigu gyvūnai arba mėsa į Sąjungą buvo importuoti, – „Užauginta keliose ES nepriklausančiose šalyse“ arba „Užauginta keliose ES valstybėse narėse ir ES nepriklausančiose šalyse“.

Tačiau jeigu nė vienoje iš valstybių narių arba trečiųjų šalių, kuriose augintas gyvūnas, jis neaugintas a punkte nurodytą laikotarpį, vietoj a punkte nustatytos nuorodos gali būti pateikiama nuoroda „Užauginta (išvardijamos valstybės narės ir trečiosios šalys, kuriose augintas gyvūnas)“, jeigu maisto verslo operatorius kompetentingai institucijai pateikia pakankamai įrodymų, kad gyvūnas buvo užaugintas tose valstybėse narėse arba trečiojoje šalyje.

2. 1 dalies a ir b punktuose nustatytas nuorodas galima pakeisti nuoroda „Kilmės šalis – (valstybės narės arba trečiosios šalies pavadinimas)“, jeigu maisto verslo operatorius kompetentingai institucijai pateikia pakankamai įrodymų, kad 1 straipsnyje nurodyta mėsa gauta iš vienoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje gimusių, užaugintų ir paskerstų gyvūnų.

3. Jeigu keli tos pačios ar skirtingų rūšių gyvūnų mėsos gabalai, pagal 1 arba 2 dalį ženklinami skirtingomis nuorodomis, vartotojui arba viešojo maitinimo įstaigai pateikiami supakuoti vienoje pakuotėje, etiketėje:

a) išvardijamos atitinkamos valstybės narės arba trečiosios šalys, laikantis kiekvienai rūšiai skirtų kriterijų pagal 1 arba 2 dalis;

b) nurodomas partijos kodas, pagal kurį identifikuojama vartotojui arba viešojo maitinimo įstaigai tiekiamą mėsa.

6 straipsnis

Mėsai iš trečiųjų šalių taikoma nukrypti leidžianti nuostata

Nukrypstant nuo 5 straipsnio 1 dalies a punkto, 1 straipsnyje nurodytos mėsos, kuri importuota į Sąjungos rinką ir apie kurią neturima 5 straipsnio 1 dalies a punkte numatytos informacijos, etiketėje pateikiama nuoroda „Užauginta ne ES“ ir „Paskersta (trečiosios šalies, kurioje buvo paskerstas gyvūnas, pavadinimas)“.

7 straipsnis

Smulkintai mėsa ir mėsos nuopjovoms taikoma nukrypti leidžianti nuostata

Nukrypstant nuo 5 straipsnio 1 dalies a ir b punktų, 5 straipsnio 2 dalies ir 6 straipsnio, smulkintai mėsa ir mėsos nuopjovoms galima taikyti šias nuorodas:

a) „Kilmės šalis – ES“, jeigu smulkinta mėsa arba mėsos nuopjovos pagamintos vien tik iš skirtingose valstybėse narėse gimusių, užaugintų ir paskerstų gyvūnų mėsos;

- b) „Užauginta ir paskersta ES“, jeigu smulkinta mėsa arba mėsos nuopjovos pagamintos vien tik iš skirtingose valstybėse narėse užaugintų ir paskerstų gyvūnų mėsos;
- c) „Užauginta ir paskersta ne ES“, jeigu smulkinta mėsa arba mėsos nuopjovos pagamintos vien tik iš importuotos į Sąjungą mėsos;
- d) „Užauginta ne ES“ ir „Paskersta ES“, jeigu smulkinta mėsa arba mėsos nuopjovos pagamintos vien tik iš gyvūnų, importuotų į Sąjungą paskersti ir paskerstų vienoje ar skirtingose valstybėse narėse, mėsos;
- e) „Užauginta ir paskersta ES ir ne ES“, jeigu smulkinta mėsa arba mėsos nuopjovos pagamintos iš:
- i) vienoje ar skirtingose valstybėse narėse užaugintų ir paskerstų gyvūnų mėsos ir į Sąjungą importuotos mėsos;
 - ii) į Sąjungą importuotų ir vienoje ar skirtingose valstybėse narėse paskerstų gyvūnų mėsos.

8 straipsnis

Papildoma savanoriškai etiketėje pateikiama informacija

Maisto verslo operatoriai 5, 6 ir 7 straipsniuose nustatytas nuorodas gali papildyti papildoma informacija apie mėsos kilmės vietą.

Pirmoje pastraipoje minima papildoma informacija negali prieštarauti 5, 6 ir 7 straipsniuose nustatytoms nuorodoms ir turi atitikti Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 V skyriaus taisyklės.

9 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame* leidinyje.

Jis taikomas nuo 2015 m. balandžio 1 d. Jis netaikomas mėšai, kuri teisėtai pateikta Sąjungos rinkai iki 2015 m. balandžio 1 d., kol bus sunaudotos jos atsargos.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2013 m. gruodžio 13 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO